

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск _	Зміна 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
гірничої справи,
природокористування та
будівництва

від 27 серпня 2024 року
протокола № 08

Голова Вченої ради
Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ «СТАЛІЙ РОЗВИТОК В ГЛОБАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»

Схвалено на засіданні кафедри
екології та природоохоронних
технологій
протокол № 08 від 26 серпня 2024
року

Завідувач кафедри

Ірина ПАЦЕВА

Розробник: к.е.н., доцент, доц. кафедри екології та природоохоронних
технологій Ганна КІРЕЙЦЕВА

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 2

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни загальної підготовки «Сталий розвиток в глобальному контексті» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» затверджена Вченою радою факультету гірничої справи, природокористування та будівництва від 27 серпня 2024 року протокол № 08

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів <u>4</u>	Галузь знань -	Вибіркова	
Модулів – <u>1</u>	Спеціальність -	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>2</u>		1	1
Загальна кількість годин - <u>120</u>		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>4</u> самостійної роботи студента – <u>3,5</u>	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		32 год.	6 год.
		Практичні	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		<u>56</u> год.	<u>108</u> год.
Вид контролю: <u>залік</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 10 % аудиторних занять, 90 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення з передумовами формування засад сталого розвитку, особливостей впровадження принципів сталого розвитку, надання студентам навичок і вмінь розробки стратегій сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з передумовами формування засад сталого розвитку;
- вивчення сутності та основних понять і принципів Концепції сталого розвитку;
- аналіз особливостей впровадження принципів сталого розвитку;
- отримання навичок і вмінь розробки стратегій сталого розвитку адміністративно територіальних одиниць;
- ознайомлення з практикою реалізації управлінських рішень щодо стратегій сталого розвитку.

Після завершення курсу студент повинен **знати**:

- Концепцію та принципи сталого розвитку
- Глобальні екологічні проблеми та їх взаємозв'язок
- Міжнародні угоди та ініціативи у сфері сталого розвитку
- Індикатори та методи оцінки сталого розвитку
- Економічні аспекти сталого розвитку
- Соціальні виклики в контексті глобального сталого розвитку

Після завершення курсу студент повинен **вміти**:

- Аналізувати глобальні тенденції сталого розвитку
- Оцінювати вплив людської діяльності на навколишнє середовище
- Розробляти стратегії для впровадження принципів сталого розвитку
- Застосовувати методи оцінки сталого розвитку на різних рівнях
- Формулювати пропозиції щодо вирішення екологічних та соціальних проблем
- Інтегрувати принципи сталого розвитку в професійну діяльність

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні **Soft skills**:

Критичне мислення - здатність аналізувати інформацію, оцінювати аргументи та приймати обґрунтовані рішення щодо питань сталого розвитку.

Системне мислення - вміння розглядати глобальні проблеми комплексно, враховуючи взаємозв'язки між економічними, екологічними та соціальними аспектами.

Міжкультурна комунікація - навички ефективної взаємодії з представниками різних культур та розуміння глобального контексту сталого розвитку.

Адаптивність до змін - здатність гнучко реагувати на зміни у глобальному середовищі та пристосовуватися до нових викликів сталого розвитку.

Екологічна свідомість - розуміння важливості збереження навколишнього середовища та здатність приймати екологічно відповідальні рішення у повсякденному житті та професійній діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 5

3. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна складається з одного модулю «Концепція та стратегія сталого розвитку».

Змістовний модуль 1. Концепція сталого розвитку

Тема 1. Концептуальні засади сталого розвитку

Еволюція концепції сталого розвитку: від екологічних проблем до глобальної парадигми. Ключові етапи формування концепції сталого розвитку: а) Стокгольмська конференція ООН (1972): перше глобальне обговорення взаємозв'язку між економічним розвитком і станом довкілля; б) Звіт Брундтланд "Наше спільне майбутнє" (1987): введення терміну "сталий розвиток" та його базове визначення; в) Саміт Землі в Ріо-де-Жанейро (1992): прийняття "Порядку денного на ХХІ століття" та конвенцій зі зміни клімату і біорізноманіття. Розвиток концепції на межі тисячоліть: а) Саміт тисячоліття ООН (2000): прийняття Цілей розвитку тисячоліття; б) Йоганнесбурзький саміт (2002): розширення концепції, включення соціальних аспектів. Сучасний етап розвитку концепції: а) Конференція Ріо+20 (2012): концепція "зеленої економіки" та інституційні рамки сталого розвитку; б) Саміт ООН зі сталого розвитку (2015): прийняття Цілей сталого розвитку до 2030 року. Аналіз еволюції підходів: від вузького розуміння екологічних проблем до комплексного бачення взаємозв'язку економічних, соціальних та екологічних аспектів розвитку. Сучасне трактування концепції сталого розвитку та її ключові принципи. Виклики та перспективи реалізації концепції сталого розвитку в глобальному контексті

Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку

Сутність та основні складові концепції сталого розвитку: а) Триєдина концепція: економічна, соціальна та екологічна складові; б) Принципи сталого розвитку та їх взаємозв'язок; в) Глобальні виклики та їх вплив на формування концепції. Цілі сталого розвитку (ЦСР) як глобальний орієнтир. Реалізація Цілей сталого розвитку: а) Стратегії впровадження ЦСР на глобальному, національному та локальному рівнях б) Роль різних стейкхолдерів у досягненні ЦСР (уряди, бізнес, громадянське суспільство) в) Інноваційні підходи та технології у реалізації ЦСР. Моніторинг виконання Цілей сталого розвитку: а) Системи індикаторів для оцінки прогресу досягнення ЦСР б) Методологія збору та аналізу даних для моніторингу ЦСР в) Глобальні та національні платформи звітності щодо ЦСР. Еволюція від Цілей розвитку тисячоліття (ЦРТ) до Цілей сталого розвитку: а) Порівняльний аналіз ЦРТ та ЦСР: масштаб, охоплення, підходи б) Уроки, винесені з реалізації ЦРТ, та їх вплив на формування ЦСР. Ключові відмінності між ЦРТ та ЦСР: універсальність, інклюзивність, комплексність. Україна в контексті глобальних цілей розвитку. Критичний аналіз концепції сталого розвитку та ЦСР.

Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030.

Вивчення теми починається з огляду 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР), включаючи історію їх прийняття та обґрунтування необхідності. Проводиться

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 6

детальний аналіз кожної з 17 цілей, розглядаючи їх зміст, завдання та ключові індикатори. Здійснюється порівняння ЦСР з попередніми глобальними ініціативами розвитку. Далі розглядається класифікація та групування ЦСР за різними категоріями: а) Цілі, спрямовані на подолання бідності та голоду (ЦСР 1, 2) б) Цілі, пов'язані зі здоров'ям та освітою (ЦСР 3, 4) в) Цілі, що стосуються рівності та справедливості (ЦСР 5, 10, 16) г) Екологічні цілі (ЦСР 6, 7, 13, 14, 15) д) Економічні цілі та цілі, пов'язані з інфраструктурою (ЦСР 8, 9, 11, 12) е) Ціль, спрямована на глобальне партнерство (ЦСР 17). Особлива увага приділяється аналізу взаємозв'язків між різними ЦСР, включаючи виявлення прямих і непрямих зв'язків, синергетичних ефектів та потенційних конфліктів між цілями. Розглядається системний підхід до реалізації ЦСР. Вивчається концепція синергії в контексті сталого розвитку, наводяться приклади позитивних синергетичних ефектів між різними ЦСР, обговорюються методи максимізації цих ефектів при плануванні та реалізації ЦСР, а також виклики у досягненні синергії та способи їх подолання. Важливою частиною теми є локалізація ЦСР, де розглядається поняття та важливість адаптації глобальних цілей до національних та місцевих контекстів. Вивчається методологія такої адаптації, роль різних рівнів управління у процесі локалізації, а також врахування культурних, економічних та екологічних особливостей. Детально розглядається процес адаптації ЦСР до національних контекстів, включаючи аналіз наявних національних стратегій, визначення пріоритетних цілей та завдань для конкретної країни, розробку національних індикаторів для моніторингу прогресу та залучення стейкхолдерів. Наводяться приклади успішної локалізації ЦСР, аналізуються кейси різних країн щодо адаптації та впровадження ЦСР, вивчаються найкращі практики на регіональному та місцевому рівнях, а також інноваційні підходи до реалізації ЦСР в різних національних контекстах. Завершується тема розглядом викликів та перспектив реалізації ЦСР, включаючи глобальні перешкоди, специфічні виклики для країн з різним рівнем розвитку, роль міжнародного співробітництва у подоланні викликів, а також перспективи досягнення ЦСР до 2030 року та подальші кроки.

Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку

Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року

Вивчення теми розпочинається з аналізу Національної доповіді "Цілі Сталого Розвитку: Україна", яка є ключовим документом для розуміння адаптації глобальних цілей до українського контексту. Розглядаються 17 Цілей сталого розвитку, адаптованих для України на період 2015-2030 років, з акцентом на їх специфіку та відмінності від глобальних формулювань. Детально вивчаються національні завдання ЦСР, їх пріоритетність та взаємозв'язок з актуальними проблемами країни. Аналізуються конкретні індикатори та цільові показники, встановлені для моніторингу прогресу досягнення ЦСР в Україні. Особлива увага приділяється процесу локалізації ЦСР на регіональному та місцевому рівнях, включаючи методологію адаптації цілей до специфіки різних областей та громад України. Розглядається законодавча база з питань розроблення стратегічних та програмних документів розвитку регіонів та територіальних громад, включаючи аналіз ключових законів, постанов та розпоряджень. Вивчаються механізми інтеграції ЦСР у

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/M/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 7

регіональні стратегії розвитку та плани дій територіальних громад. Досліджується роль різних стейкхолдерів у реалізації Стратегії сталого розвитку України, включаючи органи державної влади, місцевого самоврядування, бізнес-сектор та громадянське суспільство. Аналізуються інноваційні підходи та найкращі практики впровадження ЦСР в різних регіонах України. Розглядаються механізми фінансування та ресурсного забезпечення реалізації ЦСР на національному та місцевому рівнях. Вивчаються системи моніторингу та оцінки прогресу досягнення ЦСР в Україні, включаючи збір даних, аналіз та звітність. Обговорюються основні виклики та перешкоди на шляху реалізації Стратегії сталого розвитку України, а також можливі шляхи їх подолання. Розглядаються перспективи досягнення ЦСР в Україні до 2030 року та потенційні сценарії розвитку країни в контексті глобальних цілей сталого розвитку. Завершується тема аналізом ролі міжнародного співробітництва та підтримки у реалізації Стратегії сталого розвитку України, включаючи співпрацю з міжнародними організаціями, донорами та партнерами з розвитку.

Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування

Вивчення теми починається з розгляду практичного застосування Стратегій сталого розвитку, зосереджуючись на конкретних методах та інструментах їх розробки та впровадження. Детально розглядається процес організації роботи над Стратегією, включаючи формування робочої групи, залучення експертів та представників різних секторів суспільства. Особлива увага приділяється проведенню стратегічного аналізу, що включає SWOT-аналіз, аналіз зацікавлених сторін, та формування профілю територіальної громади з урахуванням її унікальних характеристик та потенціалу. Вивчається процес формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей, які є основою для подальшої розробки стратегії. Розглядаються методи та підходи до формування системи стратегічних та оперативних цілей, їх узгодження з глобальними Цілями сталого розвитку та національними пріоритетами. Значна увага приділяється розробці ймовірних сценаріїв розвитку та критеріям вибору пріоритетного сценарію. Вивчаються механізми реалізації стратегії, включаючи інституційне забезпечення, координацію дій різних учасників та управління ризиками. Розглядається процес підготовки плану заходів з реалізації стратегії, включаючи визначення конкретних проектів, їх пріоритезацію та часові рамки виконання. Аналізуються методи оцінки фінансового забезпечення реалізації стратегії, включаючи бюджетне планування, залучення інвестицій та грантових коштів. Важливим аспектом є вивчення системи моніторингу реалізації стратегії, включаючи розробку індикаторів, методи збору та аналізу даних, а також механізми коригування стратегії на основі результатів моніторингу. Розглядаються процеси оприлюднення стратегії, організації громадського обговорення та внесення змін за результатами консультацій з громадськістю. Вивчаються процедури офіційного ухвалення стратегії та її інтеграції в систему планування розвитку територіальної громади. Аналізуються кращі практики розробки та реалізації стратегій сталого розвитку в різних регіонах та громадах, з акцентом на інноваційні підходи та успішні рішення. Розглядаються виклики та типові помилки при розробці та впровадженні стратегій, а також шляхи їх подолання. Завершується тема вивченням методів оцінки ефективності реалізації

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/M/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 8

стратегій сталого розвитку та їх впливу на соціально-економічний та екологічний стан територіальних громад.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку								
Тема 1. Концептуальні засади сталогорозвитку	20	6	6	8	20	1	1	20
Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку	20	4	4	12	20	1	1	20
Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030	40	6	6	28	40	1	1	36
Разом за змістовий модуль 1	80	16	16	48	80	3	3	76
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку								
Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року	20	8	8	4	20	1	1	16
Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування	20	8	8	4	20	2	2	16
Разом за змістовий модуль 2	40	16	16	8	40	3	3	32
ВСЬОГО	120	32	32	56	120	6	6	108

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку			
1	Ключові етапи розвитку концепції сталогорозвитку – детальний огляд (доповіді)	2	1
2	Відмінність Цілей сталого розвитку від Цілей розвитку тисячоліття.	2	1
3	Глобальні Цілі сталого розвитку 2030Ціль 1 – Ціль 5	4	-
4	Глобальні Цілі сталого розвитку 2030Ціль 6 – Ціль 11	4	-
5	Глобальні Цілі сталого розвитку 2030Ціль 12 – Ціль 17	4	1
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку			
6	Законодавча база з питань розроблення стратегічних та програмних документів розвитку регіонів (областей) та територіальних громад в Україні	4	1

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/M/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 9

7	Організація роботи над Стратегією сталого розвитку. Формування робочої групи. Проведення стратегічного аналізу, формування профілю територіальної громади.	4	2
8	Формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей. Формування системи стратегічних та оперативних цілей. Формування ймовірних сценаріїв розвитку, вибір пріоритетного сценарію.	2	-
9	Формалізація механізму реалізації стратегії. Підготовка плану заходів з реалізації стратегії та оцінка фінансового забезпечення реалізації стратегії.	2	-
10	Розроблення системи моніторингу реалізації стратегії. Оприлюднення, громадське обговорення та ухвалення стратегії.	4	-
РАЗОМ		32	6

6. Завдання для самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку			
1	Тема 1. Концептуальні засади сталого розвитку Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем: - Конференція ООН з оточуючого людину середовища (Стокгольм, 1972 р.); - Звіт Міжнародної комісії з довкілля та розвитку «Наше спільне майбутнє» (1987 р.); - Конференція ООН з довкілля і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.); - Саміт тисячоліття ООН (Нью-Йорк, 2000 р.); - Всесвітній саміт зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002 р.); - Конференція ООН зі сталого розвитку Ріо+20 (Ріо-де-Жанейро, 2012 р.); - Саміт ООН зі сталого розвитку (Нью-Йорк, 2015 р.). - Доповідь «Наше спільне майбутнє» («Our common future») - Декларація Конференції ООН з проблем довкілля - Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку. - Порядок денний на XXI століття. - Рамкова конвенція ООН щодо змін клімату - Конвенція щодо збереження біологічного різноманіття. - Декларація щодо напрямку розвитку, охорони та використання лісів. - Декларація тисячоліття ООН - Йоганнесбурзька декларація зі сталого розвитку.	10	20
2	Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку Самостійно ознайомитись з цілями розвитку тисячоліття. Підготувати доповідь	10	20
3	Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030 Підготувати презентацію по одній з ЦСР.	10	36
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/M/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 10

6	Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року Підготувати доповіді з презентаціями за наступними темами: 1. Стратегічне бачення сталого розвитку України. 2. Керівні принципи стратегії. 3. Національні цілі сталого розвитку України (стратегічні цілі 1-7, доповідь за кожною темою окрема). 4. Впровадження стратегії.	10	16
7	Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування Самостійно ознайомитись з основними кроками та прикладами створення Стратегій сталого розвитку для територіальної громади	16	16
Разом:		56	108

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальним самостійним завданням під час вивчення дисципліни «Сталий розвиток в глобальному контексті» є написання тез доповіді за тематикою магістерської кваліфікаційної роботи.

Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. Завдяки влучно складеним тезам, автор має можливість створити собі репутацію фахівця, здатного в логічній і переконливій, ясній і доступній для адресата формі висловлювати результати своєї роботи. Тези на конференцію – це не план наукової роботи і не список основних положень.

Порядок підготовки тез:

- визначення теми дослідження;
- аналіз літератури за темою дослідження;
- визначення проблемного питання в рамках теми дослідження;
- формулювання назви тез доповідей;
- узгодження назви тез та напряму дослідження з науковим керівником;
- написання тез;
- узгодження тексту тез з науковим керівником;
- публікація тез доповіді.

Оформлення тез здійснюється відповідно до вимог актуальної конференції, відображених у інформаційному листі конференції. При поданні тез на перевірку здобувачі вищої освіти мають зазначити, відповідно до вимог якої конференції здійснювалася підготовка тез. Обов'язковим елементом контролю та оцінювання тез як індивідуального завдання є перевірка їх на плагіат з використанням доступного програмного забезпечення.

8. Методи навчання

Метод навчання	Вміння, що здобуде здобувач
Лекції-дискусії	Аналізувати глобальні тенденції сталого розвитку
Кейс-стаді	Оцінювати вплив людської діяльності на навколишнє середовище

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 11

Проектна робота	Розробляти стратегії для впровадження принципів сталого розвитку
Метод експертних оцінок	Застосовувати методи оцінки сталого розвитку на різних рівнях
Мозковий штурм	Формулювати пропозиції щодо вирішення екологічних та соціальних проблем
Практичні воркшопи	Інтегрувати принципи сталого розвитку в професійну діяльність
Симуляції	Розробляти стратегії для впровадження принципів сталого розвитку
Метод сценаріїв	Оцінювати вплив людської діяльності на навколишнє середовище
Дебати	Аналізувати глобальні тенденції сталого розвитку
Польові дослідження	Застосовувати методи оцінки сталого розвитку на різних рівнях
Інтерактивні онлайн-інструменти	Інтегрувати принципи сталого розвитку в професійну діяльність
Метод портфоліо	Формулювати пропозиції щодо вирішення екологічних та соціальних проблем

9. Методи контролю

Система оцінювання знань студентів за дисципліною "Сталий розвиток в глобальному контексті" включає поточний, модульний та підсумковий семестровий контроль знань – залік у 1 семестрі. Контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
Аналізувати глобальні тенденції сталого розвитку Оцінювати вплив людської діяльності на навколишнє середовище Розробляти стратегії для впровадження принципів сталого розвитку Застосовувати методи оцінки сталого розвитку на різних рівнях Формулювати пропозиції щодо вирішення екологічних та соціальних проблем Інтегрувати принципи сталого розвитку в професійну діяльність	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів – Поточне тестування – Перевірка виконання індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 12

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	20
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	80
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	до 10	до 10
2. Підготовка наукових статей	до 10	до 10
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 13

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	10
Участь у дискусії	10	–
Виконання поточних тестових завдань	30	–
Виконання та захист завдань, кейсів	20	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	20

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{Уд100} \times ВК_{Уд} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + P_{ЗК100} \times ВК_{ЗК}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{Уд100}$, $P_{ТЗ100}$, $P_{ЗК100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{Уд}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$$ВК_{В} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$$ВК_{Уд} = 10 \div 80 = 0,125;$$

$$ВК_{ТЗ} = 30 \div 80 = 0,375;$$

$$ВК_{ЗК} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $К_{НЗ} = 80 \div 100 = 0,8$.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 14

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Сталий розвиток	Sustainable development
2	Глобальні цілі	Global goals
3	Екологічний слід	Ecological footprint
4	Зміна клімату	Climate change
5	Відновлювана енергія	Renewable energy
6	Біорізноманіття	Biodiversity
7	Циркулярна економіка	Circular economy
8	Соціальна справедливість	Social justice
9	Зелена економіка	Green economy
10	Корпоративна соціальна відповідальність	Corporate social responsibility
11	Сталі міста	Sustainable cities
12	Екосистемні послуги	Ecosystem services
13	Декарбонізація	Decarbonization
14	Стале споживання	Sustainable consumption
15	Екологічна безпека	Environmental security
16	Глобальне партнерство	Global partnership
17	Сталий транспорт	Sustainable transport
18	Продовольча безпека	Food security
19	Гендерна рівність	Gender equality
20	Зелена інфраструктура	Green infrastructure
21	Кліматична резильєнтність	Climate resilience
22	Сталі інновації	Sustainable innovations
23	Екологічна освіта	Environmental education
24	Сталий туризм	Sustainable tourism
25	Управління відходами	Waste management

12. Рекомендована література

Основна література

1. Методичні вказівки для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Стратегія сталого розвитку» для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності 101 «Екологія» (автори: Корбут М.Б., Давидова І.В., Кірейцева Г.В.). 2023. 65 с. Електронне видання (Протокол НМР №7 від від 30 березня 2023 року).

2. Стратегія сталого розвитку: еколого - економічний аспект / [І.В. Замула, Г.В. Кірейцева, М.Б. Корбут та ін.]. – Житомир: Електронне видання, оприлюднене на інформаційному порталі Державного університету «Житомирська політехніка», 2023. – 200 с.

3. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року.
<https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-%D0%B4%D0%BE->

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 16

[2030-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%83](#)

4. Методичні рекомендації для врахування цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку територіальних громад
https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/UNDP_MetRecommendation_v03.pdf

5. Актуальні проблеми сталого розвитку: навчально-методичний посібник / О.Ю. Кононенко. – К.: ДП «Прінт сервіс», 2016. – 109 с. ISBN 978-617- 7069-33-0

6. Сталій розвиток місцевих громад: підручник / М.О. Клименко, О.М. Клименко, Л.В. Клименко. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 296 с. ISBN 978-617-7582-57-0

7. Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М. Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М. Боголюбова – К.: ВЦ НУБПУ, 2018. – 446 с. ISBN 978-966-2393-65-1

Допоміжна література

1. Kireitseva Hanna, Demchyk Lyudmila, Paliy Olga, Kahukina Anastasiia. Toxic impacts of the war on Ukraine. International Journal of Environmental Studies/Taylor & Francis. 2023. P. 267-276., Access mode. - <https://doi.org/10.1080/00207233.2023.2170582> SCOPUS

2. Демчук Л., Кірейцева Г., Циганенко-Дзюбенко І., Вовк В. Концепція екологічної безпеки держави в контексті сталого розвитку та євроінтеграції. Проблеми хімії та сталого розвитку. 2023. Вип 1. С. 3–11,

3. Пацева І.Г., Алпатова О.М., Демчук Л.І., Кірейцева Г.В., Левицький В.Г. Сучасний стан навколишнього природного середовища в умовах впливу війни. Екологічні науки : науково-практичний журнал. 2022. Вип. 4 (43). С.19-22.

4. Замула І.В., Травін В.В., Кірейцева Г.В., Палій О.В., Берляк Г.В. Торгівля квотами на викиди парникових газів: обліковий підхід. Економка. Управління. Інновації. 2022. № 1 (30). URL: <http://eui.zu.edu.ua/article/view/260928>

5. Davydova I.V., Korbut M.B., Kireitseva H.V. Recommendations for studying of features of implementation of european union standards in the sphere of environmental protection in Ukraine. Екологічні науки : науково-практичний журнал.К.: Видавничий дім «Гельветика», 2021. № 2(35). С. 132-136

6. Герасимчук О.Л., Кірейцева Г.В., Мельниченко І.С. Критерії та показники оцінки якості підготовки фахівців з екології. Нові технології навчання: збірник наукових праць. – ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». - К., 2020. Вип. 94. - с. 71 - 76

7. Костромін Д.О., Кірейцева Г.В. Проблеми та перспективи впровадження системи екологічного менеджменту на підприємствах гірничої галузі. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Вплив інноваційних змін на розвиток суспільства: управлінські та соціально-економічні аспекти» (присвяченої Дню Науки). 19 травня 2023 року. Житомир: "Житомирська політехніка". 2023. С. 373-374.

8. Demchuk L.I., Kireitseva A.V., Tsyganenko-Dyubenko I.Y. Conditions and features of the development of sustainable nature-oriented tourism. Materials of the XXXIII International Scientific and Practical Conference (June 7, 2023, Paola (Malta)). P.384-390

9. Кірейцева Г.В. Талах Х.Р. Законодавче та нормативно-правове забезпечення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07-05.01/XXX. XXX/M/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 17

управління ТПВ в Україні. Тези Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Геотехнології гірництва та промислова екологія» (присвячена Дню науки)», 16-20, 26 травня 2022 року. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. С. 144-145.

10. Кірейцева Г.В., Палій О.В. Аналіз найкращих світових практик впровадження системи розширеної відповідальності виробника (EPR). Тези доповідей 7-го Міжнародного молодіжного конгресу «Сталий розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування», 10-11 лютого 2022, Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2022. С.158.

11. Чічкін І.Є., Нановський Д.О., Кірейцева Г.В. Розширена відповідальність виробника як ефективний інструмент управління відходами. Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції», 11 листопада 2021 р., Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. С.69

12. Палій О.В., Кірейцева Г.В. Аналіз міжнародного досвіду в сфері управління та поводження з відходами. Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції», 11 листопада 2021 р., Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. С.65-66.

13. Кірейцева Г.В., Веремійчик С.В.. Потенціал та перспективи використання енергії сонця в Україні. Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції», 11 листопада 2021 р., Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. С.64

14. Перебийніс І.В.. Вдосконалення системи екологічного менеджменту на підприємствах гірничо-видобувної галузі. Тези XVII Всеукраїнська наукова on-line конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених з міжнародною участю «Сучасні проблеми екології». 15 березня 2021 року. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2021, С. 146

15. Кірейцева Г.В., Палій О.В. Екологічна політика як інструмент досягнення цілей сталого розвитку країни. Тези Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сталий розвиток країни в рамках Європейської інтеграції», 12 листопада 2020 р., Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. С.16.

16. Кірейцева Г.В. Особливості розробки системи індикаторів сталості розвитку. Тези XV Всеукраїнської наукової on-line конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених з міжнародною участю «Сучасні проблеми екології», 28 березня 2019 року. Житомир : ЖДТУ, 2019. С.108

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Ресурси та публікації щодо сталого розвитку в Україні
<http://sdg.org.ua/ua/resources-2>

2. Цілі Сталого Розвитку в Україні: Пакет інформаційних матеріалів
<http://sdg.org.ua/ua/resources-2/107-tsili-staloho-rozvytku-v-ukraini-paket-informatsiinykh-materialiv>

3. Цілі сталого розвитку що треба знати органам місцевого

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.07- 05.01/XXX. XXX/М/ВД- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 18

самоврядування

https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/SDG_LocalGov_v05.p df

4. Цілі сталого розвитку 2016-2030

<http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>

5. Цілі сталого розвитку в Україні <http://sdg.org.ua/ua>